

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN OP VRAGEN VAN

B. Privé (PVV)

31 oktober 2012

Nummer
2735

Onderwerp
Gifbelt Coupépolder Alphen aan den Rijn

Aan de leden van Provinciale Staten

1. *Bent u bekend met het artikel "Nauwelijks controle op gifbelt Alphen"?*

Antwoord
Ja.

2. *Is het juist dat er tienduizenden vaten met chemisch afval in de Coupépolder liggen? Zo nee hoeveel vaten liggen er dan wel?*

Antwoord
Het is juist dat er tienduizenden vaten met chemisch afval in de voormalige stortplaats Coupépolder liggen. Op grond van beschikbare informatie uit uitgevoerde onderzoeken wordt geschat dat er 60.000 tot mogelijk 250.000 vaten kunnen liggen. De exacte hoeveelheid vaten is niet vast te stellen.

3. *Klopt het dat er geen waterdichte laag op het afval aanwezig is? Zo ja waarom ontbreekt een dergelijke laag?*

Antwoord
Aan de bovenzijde is een slechtdoorlatende afdeklaag aanwezig, die echter niet volledig water- of dampdicht is. Op de taluds van de voormalige stortplaats is in het kader van de bodemsanering een waterondoorlatende afdichting van bentoniet aangebracht. Aan de zijkant van de stort is een damwand geplaatst. De slechtdoorlatende afdeklaag en de afdichtingen aan de taluds beperken de hoeveelheid in de stortplaats tredend regenwateroverschot sterk. Een belangrijk deel van het hemelwater verdampt of stroomt af naar de ringsloot. Het deel van het hemelwater dat niet afstroomt of verdampt treedt in de stort. Het zijwaarts uit de stort tredende water (percolaat) wordt opgevangen in een drainage rondom de stort. Dat percolaat wordt via een centraal opvangemaal geloosd op het gemeentelijke riool en afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Op grond van de WVO-vergunning wordt dit percolaat 2-maandelijks bemonsterd. Van belang is dat de onderlaag van het stortmateriaal zich in het grondwater bevindt. Alleen daarom al zijn beheersmaatregelen met het oog op mogelijk verspreiding van

verontreinigingen via het grondwater noodzakelijk. Deze maatregelen functioneren tevens voor het door de stort sijpelende neerslagoverschot. Om eventuele verspreiding van verontreinigingen via het grondwater te bewaken wordt buiten de stortplaats de kwaliteit van het grondwater periodiek bemonsterd en geanalyseerd. Indien de metingen daartoe aanleiding geven wordt bezien welke aanvullende maatregelen moeten worden genomen (bijv. onttrekken grondwater om verspreiding vanuit de stort tegen te gaan).

Het volledig ondoorlatend afdekken aan de bovenkant heeft daarom maar een beperkte meerwaarde tegen zeer hoge kosten en grote maatschappelijke consequenties.

De gekozen saneringsoplossing is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State aanvaardbaar geacht.

De gemeente is in het kader van de nazorg verantwoordelijk voor de uitvoering van bovengenoemde metingen en het zondig treffen van aanvullende maatregelen.

4. *Wat zijn de oorspronkelijk geplande milieubeheersmaatregelen aangaande de Coupepolder?*
5. *Welke maatregelen zijn ook daadwerkelijk uitgevoerd?*

Antwoord

4 en 5: Op grond van de vergunning moest de gemeente als exploitant op de stortplaats een afdeklaag aanbrengen die afgestemd was op het toekomstige gebruik. Deze deklaag is ook aangebracht, waarna een golfbaan op de locatie is gerealiseerd. Nadat gebleken was dat er sprake was van bodemverontreiniging heeft de provincie op grond van de Interim-wet Bodemsanering een bodemsanering uitgevoerd volgens de zogeheten IBC-variant (Isoleren, Beheersen en Controleren). Daarbij is de deklaag waar nodig aangevuld, is op de taluds van de stortplaats een bentonietlaag aangebracht, is een damwand aan de zijkant van de stort geplaatst en zijn voorzieningen aangebracht voor het beheersen en controleren van het grondwater aan de onderzijde van de stort.

6. *Welke acties zijn ondernomen n.a.v. de rechterlijke uitspraak van begin jaren negentig?*

Antwoord

De bedoelde uitspraak heeft betrekking op een uitspraak in de kostenverhaalactie van de Staat tegen één van de veroorzakers van de bodemverontreiniging. In deze uitspraak wordt in het kader van het vaststellen van de hoogte van het kostenverhaal geconstateerd dat de Staat (de overheden) medeschuld hebben aan het ontstaan van de situatie. Er wordt onder andere geconstateerd dat uit rapporten bleek dat ook het toezicht van de provincie tekortschoot. Dit blijkt ook uit het rapport Zand Er Over van de Bijzondere Commissie van Onderzoek Afvalverwijdering Zuid-Holland (commissie Blokland) uit 1992. Deze commissie is in 1991 naar aanleiding van de publiciteit over de Coupépolder ingesteld om de afvalverwijdering in de provincie Zuid-Holland en de rol van de provincie daarbij over de periode 1970 – 1991 te onderzoeken. De commissie heeft in haar rapport een groot aantal algemene aanbevelingen gedaan met betrekking tot aanscherping van het beleid, verbetering van de provinciale organisatie, betere locatiekeuzen, verbetering in vergunningverlening en toezicht en handhaving. Deze aanbevelingen hebben Gedeputeerde Staten destijds overgenomen en die zijn inmiddels geïmplementeerd.

De commissie Blokland plaatste de problematiek van de afvalverwijdering van eind jaren zeventig en begin jaren tachtig overigens in het perspectief van de tijdgeest waarin luchtvervuiling, geluid en verontreiniging van oppervlaktewater de leidende milieuthema's waren. De problematiek van de afvalverwijdering in het algemeen en de gevolgen van het storten van afval voor de bodem was destijds een nieuw beleidsterrein in ontwikkeling.

Er heeft sinds die tijd een sterke aanscherping plaatsgevonden in de regelgeving en het beleid ten aanzien van het storten van afvalstoffen en het toezicht en de handhaving daarop. Situaties zoals bij de Coupepolder zullen niet meer ontstaan.

7. *Waarin voorziet het nazorgplan voor de Coupepolder?*

Antwoord

De nazorg bestaat uit het uitvoeren van controles op de staat en de werking van de aanwezige voorzieningen (zijafdichtingen, deklaag en beheersvoorzieningen voor het percolaatwater en het oppervlaktewater), het onderhoud ervan en het zonodig treffen van aanvullende maatregelen. De controles bestaan uit visuele inspectie, materiaalonderzoek, metingen naar de dikte van deklaag, de kwaliteit van het grondwater en het afvalwater en metingen naar de luchtkwaliteit. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze werkzaamheden en moet de resultaten jaarlijks rapporteren aan de provincie als bevoegd gezag op grond van de Wet bodembescherming. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven moet de gemeente aan de provincie een voorstel overleggen voor te treffen aanvullende maatregelen.

8. *Waaruit bestaat de provinciale controle op dit nazorgplan?*

Antwoord

De provincie controleert aan de hand van die rapporten of de nazorg adequaat is uitgevoerd, of er aanleiding is tot nadere maatregelen en beoordeelt de voorstellen van de gemeente voor nadere maatregelen.

9. *Welke redenen liggen er ten grondslag aan het slechts op een handjevol giftige stoffen controleren op de gifbelt?*

Antwoord

De discussie in de uitzending van Zembla over de omvang van het analysepakket had betrekking op het monitoren of verontreinigingen zich eventueel via het grondwater verspreiden. Voor de controle van het grondwater is gekozen voor een pakket aan stoffen (triggerparameters) die zich gemakkelijk via het grondwater kunnen verspreiden. De keuze voor de stoffen, waarop wordt gecontroleerd, is bepaald op grond van onderzoek naar de voorspelbare risico's en op grond van jarenlange monitoring. Het is niet efficiënt en effectief om op alle mogelijke stoffen te analyseren, omdat stoffen die zich trager door de bodem verspreiden nog niet gemeten kunnen worden. Zodra de triggerparameters in verhoogde concentraties worden aangetoond moet de gemeente als nazorgverantwoordelijke instantie aan de provincie als bevoegd gezag een voorstel doen voor aanvullende maatregelen.

gifbelt Alphen”,
[2012/nauwelijks-controle-op-gifbelt-alphen](#)

Den Haag, 20 november 2012

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

mw. drs. J.A.M. Hilgersom

J. Franssen